

Antidiskriminační zákon: víc škody než užitku

03.března 2006 Miroslav Škaloud

Prvořadým úkolem Senátu je fungovat jako pojistka kvality našeho právního řádu. Druhá parlamentní komora, kde je na rozdíl do Poslanecké sněmovny pravicová většina, proto v řadě případů podává pozměňovací návrhy nebo přímo odmítne schválit zákon, který by občany zatěžoval novými byrokratickými omezeními. Často se jedná o „normy“, které neodrážejí přirozené vztahy ve společnosti, jsou produktem sociálního inženýrství a svou pouhou existencí vytvářejí záminky pro nové nejasnosti, popřípadě i soudní spory. Domnívám se, že případem takového předpisu je i tzv. antidiskriminační zákon, jehož přijetí senátoři před krátkou dobou odmítli. I tento zákon by v řadě momentů převracel na hlavu elementární logiku právního řádu.

Nepochybuji, že je správné zakázat nejen ve veřejné, ale i v soukromé sféře ty projevy diskriminace, jež jsou nenávistné a mají podobu výzev k útokům vůči jiným osobám. Tento problém má řešit trestní právo. Všechny ostatní diskriminace v soukromém styku jsou však součástí lidské svobody – svobody rozlišovat.

Za zvláště alarmující fakt musíme považovat, že antidiskriminační zákon se výslovně vztahuje na poskytování vzdělávání a přístup ke službám pro veřejnost včetně bydlení. Znamená to, že židovské gymnázium, dívčí školy a pánské kluby zatlačíme do ilegality, že byt ve vlastním domě musím pronajmout i osobě, s níž bych se obával strávit pět minut o samotě? Znamená to, že povinně zaměstnávat v soukromé firmě musím i člověka, o jehož pracovitosti mám důvodné pochybnosti, protože není možné diskriminovat lenochy jako specifickou skupinu obyvatel?

Český antidiskriminační zákon pole potenciálních konfliktů ještě násobí tím, že opětovně rozšiřuje portfolium diskriminací. Zvláště pikantní kombinaci představují odstavce 5 a 6 § 2 zákona, kde se za diskriminaci z důvodu rasy nebo etnického původu považuje také diskriminace z důvodu vztahu k osobě určité rasy nebo určitého etnického původu, a to ve spojení s obrácením důkazního břemene.

Posledním argumentem na obranu antidiskriminačního zákona je tvrzení, že přijetí této normy je nezbytné, protože tím implementujeme směrnici Evropské unie. Tímto argumentem ovšem pouze dokazujeme, jak příliš se evropská integrace vzdaluje svému původnímu cíli, tedy zabezpečení prosperity a blahobytu prostřednictvím liberalizace obchodu mezi členskými zeměmi.